

Frese A/S
Sorøvej 8
4200 Slagelse
CVR-nr. 12375344

Årsrapport 2017

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 08.05.2018

Dirigent

Navn: Jørgen Leif Cadovius

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	2
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	2
Ledelsesberetning	2
Resultatopgørelse for 2017	2
Balance pr. 31.12.2017	2
Egenkapitalopgørelse for 2017	2
Pengestrømsopgørelse for 2017	2
Noter	2
Anvendt regnskabspraksis	2

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Frese A/S
Sorøvej 8
4200 Slagelse

CVR-nr.: 12375344
Hjemsted: Slagelse
Regnskabsår: 01.01.2017 - 31.12.2017

Bestyrelse

Jørgen Leif Cadovius, formand
Søren Østergaard Sørensen, næstformand
Tina Sofie Frese
Kim Thorsted Frese
Benny Olsen
Jens Axel Johansen

Direktion

René Barington, administrerende direktør
Claus Thorsted Frese

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Ndr. Ringgade 70A
4200 Slagelse

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2017 - 31.12.2017 for Frese A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af virksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2017 samt af resultatet af virksomhedens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2017 - 31.12.2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Slagelse, den 08.05.2018

Direktion

René Barington
administrerende direktør

Claus Thorsted Frese

Bestyrelse

Jørgen Leif Cadovius
formand

Søren Østergaard Sørensen
næstformand

Tina Sofie Frese

Kim Thorsted Frese

Benny Olsen

Jens Axel Johansen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Frese A/S

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Frese A/S for regnskabsåret 01.01.2017 - 31.12.2017, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2017 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2017 - 31.12.2017 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Slagelse, den 08.05.2018

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr.: 33963556

Jens Jørgen Bay Simonsen

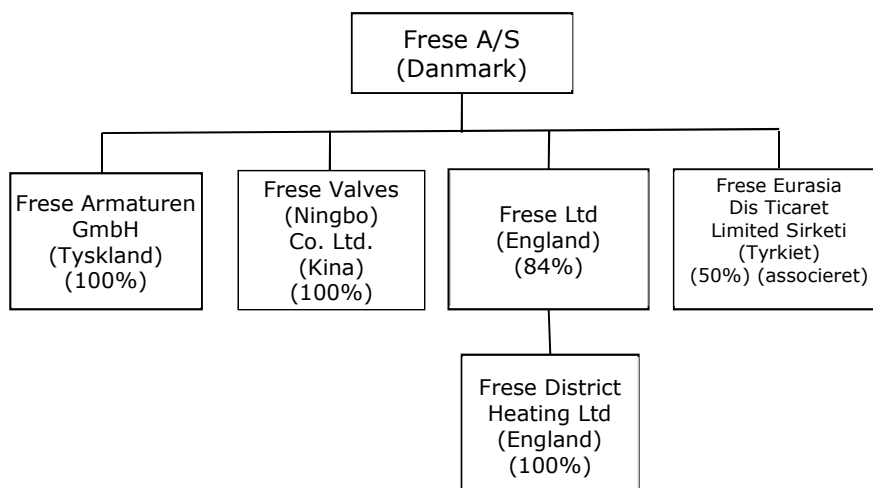
statsautoriseret revisor

MNE-nr. mne11503

Ledelsesberetning

	2017	2016	2015	2014	2013
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Hovedtal					
Bruttofortjeneste	75.634	66.240	62.902	48.921	44.948
Driftsresultat	22.504	15.583	15.268	7.987	5.193
Resultat af finansielle poster	(1.506)	(210)	(386)	(1.948)	(2.027)
Årets resultat	16.402	12.830	11.970	4.603	3.545
Samlede aktiver	142.975	126.916	149.612	130.373	118.725
Investeringer i materielle anlægsaktiver	4.521	6.526	16.126	6.253	2.697
Egenkapital	71.194	59.639	51.066	38.552	33.934
Gns. investeret kapital inklusive goodwill	93.480	98.710	101.404	88.267	80.697
Nettorentebærende gæld	27.440	28.687	58.027	55.153	48.884
Nøgletal					
Afkast af investeret kapital inklusive goodwill (%)	32,5	23,6	21,0	14,3	11,6
Finansiell gearing	0,4	0,5	1,1	1,4	1,4
Egenkapitalens forrentning (%)	25,1	23,2	26,7	12,7	11,1
Soliditetsgrad (%)	49,8	47,0	34,1	29,6	28,6

Koncernoversigt pr. 31.12.2017

Ledelsesberetning

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings "Anbefalinger & Nøgletal 2015".

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykker
Afkast af investeret kapital inklusive goodwill (%)	$\frac{\text{EBITA} \times 100}{\text{Gns. investeret kapital inkl. goodwill}}$	Det afkast, som virksomheden genererer af investorernes midler.
Finansiel gearing	$\frac{\text{Nettorentebærende gæld}}{\text{Egenkapital}}$	Virksomhedens finansielle gearing.
Egenkapitalens forrentning (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gns. egenkapital}}$	Virksomhedens forrentning af den kapital, som ejerne har investeret i virksomheden.
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Virksomhedens finansielle styrke.

EBITA (Earnings Before Interest, Tax and Amortisation) er defineret som driftsresultat tillagt årets af- og nedskrivninger på immaterielle anlægsaktiver inklusive goodwill.

Investeret kapital inklusive goodwill er defineret som nettoarbejdskapital tillagt den regnskabsmæssige værdi af materielle og immaterielle anlægsaktiver samt akkumulerede afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver inklusive goodwill og fratrukket andre hensatte forpligtelser og langfristede, driftsmæssige forpligtelser. Akkumulerede nedskrivninger af goodwill er ikke tillagt.

Nettoarbejdskapital er defineret som varebeholdninger, tilgodehavender og øvrige driftsmæssige omsætningsaktiver fratrukket leverandørgæld og andre kortfristede, driftsmæssige forpligtelser. Tilgodehavende og skyldig selskabsskat samt likvide beholdninger indgår ikke i nettoarbejdskapitalen.

Nettorentebærende gæld er defineret som rentebærende forpligtelser, herunder skyldig selskabsskat, fratrukket rentebærende aktiver, herunder likvide beholdninger og tilgodehavende selskabsskat.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Selskabets aktivitet består i udvikling, produktion og salg af dynamiske reguleringsventiler til varme- og køleanlæg samt VVS-relaterede produkter. Produkterne sælges fortrinsvis til VVS-grossister på hjemmemarkedet og til distributører og samarbejdspartnere på eksportmarkederne.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Årets resultat er et overskud på 16.402 t.kr. mod et overskud på 12.830 t.kr. i 2016.

Forventet udvikling

Der forventes et positivt resultat i 2018 på niveau med 2017.

Særlige risici

Der er ingen særlige risici udover hvad der er almindeligt forekommende i virksomhedens branche.

Videnressourcer

Virksomhedens virke baseres på faglig og kommerciel ekspertise indenfor branchen. Særlig viden indenfor dynamisk strengregulering, mekanisk bearbejdning og montage samt afsætning er af betydning for selskabet.

Miljømæssige forhold

Virksomhedens miljømæssige forhold er godkendt af Slagelse Kommune.

Begivenheder efter balancedagen

Det er ikke indtruffet begivenheder efter regnskabsårets afslutning, der forventes at have væsentlig indflydelse på selskabet.

Resultatopgørelse for 2017

	<u>Note</u>	<u>2017</u> <u>t.kr.</u>	<u>2016</u> <u>t.kr.</u>
Bruttofortjeneste		75.634	66.240
Personaleomkostninger	1	(41.034)	(39.114)
Af- og nedskrivninger	2	<u>(12.096)</u>	<u>(11.543)</u>
Driftsresultat		22.504	15.583
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		(385)	1.533
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		170	196
Andre finansielle indtægter	3	668	495
Andre finansielle omkostninger	4	<u>(1.959)</u>	<u>(2.434)</u>
Resultat før skat		20.998	15.373
Skat af årets resultat	5	<u>(4.596)</u>	<u>(2.543)</u>
Årets resultat	6	<u>16.402</u>	<u>12.830</u>

Balance pr. 31.12.2017

	<u>Note</u>	<u>2017</u> <u>t.kr.</u>	<u>2016</u> <u>t.kr.</u>
Færdiggjorte udviklingsprojekter		18.761	18.709
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver		1.447	2.314
Udviklingsprojekter under udførelse		2.854	6.025
Immaterielle anlægsaktiver	7	<u>23.062</u>	<u>27.048</u>
Produktionsanlæg og maskiner		18.256	16.728
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		1.939	2.191
Indretning af lejede lokaler		1.078	1.214
Materielle anlægsaktiver under udførelse		788	1.378
Materielle anlægsaktiver	8	<u>22.061</u>	<u>21.511</u>
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		12.306	12.407
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		9.937	1.194
Kapitalandele i associerede virksomheder		2.251	2.617
Finansielle anlægsaktiver	9	<u>24.494</u>	<u>16.218</u>
Anlægsaktiver		<u>69.617</u>	<u>64.777</u>
Råvarer og hjælpematerialer		2.465	3.521
Varer under fremstilling		28.193	25.751
Fremstillede varer og handelsvarer		8.004	9.531
Varebeholdninger		<u>38.662</u>	<u>38.803</u>
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		26.917	12.522
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		3.558	7.014
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		3.232	2.778
Andre tilgodehavender		969	1.009
Tilgodehavender		<u>34.676</u>	<u>23.323</u>
Likvide beholdninger		<u>20</u>	<u>13</u>
Omsætningsaktiver		<u>73.358</u>	<u>62.139</u>
Aktiver		<u>142.975</u>	<u>126.916</u>

Balance pr. 31.12.2017

	<u>Note</u>	<u>2017 t.kr.</u>	<u>2016 t.kr.</u>
Virksomhedskapital	10	2.000	2.000
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		271	1.763
Reserve for udviklingsomkostninger		5.909	4.071
Overført overskud eller underskud		63.014	48.305
Forslag til udbytte for regnskabsåret		0	3.500
Egenkapital		<u>71.194</u>	<u>59.639</u>
Udskudt skat	11	5.269	4.876
Hensatte forpligtelser		<u>5.269</u>	<u>4.876</u>
Bankgæld		0	95
Finansielle leasingforpligtelser		10.322	11.873
Langfristede gældsforpligtelser	12	<u>10.322</u>	<u>11.968</u>
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	12	3.626	5.551
Bankgæld		5.013	2.352
Leverandører af varer og tjenesteydelser		13.765	14.783
Gæld til tilknyttede virksomheder		21.055	15.252
Skyldig selskabsskat		4.171	3.373
Anden gæld	13	7.524	8.641
Periodeafgrænsningsposter	14	1.036	481
Kortfristede gældsforpligtelser		<u>56.190</u>	<u>50.433</u>
Gældsforpligtelser		<u>66.512</u>	<u>62.401</u>
Passiver		<u>142.975</u>	<u>126.916</u>
Finansielle instrumenter	16		
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	17		
Eventualforpligtelser	18		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	19		
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	20		
Transaktioner med nærtstående parter	21		
Koncernforhold	22		

Egenkapitalopgørelse for 2017

	Virksom- hedskapital t.kr.	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdi- metode t.kr.	Reserve for udviklings- omkostninger t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.
Egenkapital primo	2.000	1.763	4.071	48.305
Udbetalt ordinært udbytte	0	0	0	0
Valutakursreguleringer	0	(1.383)	0	0
Dagsværdiregulering af sikringsinstrumenter	0	0	0	(70)
Øvrige egenkapitalposter	0	106	1.838	(1.838)
Årets resultat	0	(215)	0	16.617
Egenkapital ultimo	2.000	271	5.909	63.014
			Forslag til udbytte for regnskabs- året t.kr.	I alt t.kr.
Egenkapital primo			3.500	59.639
Udbetalt ordinært udbytte			(3.500)	(3.500)
Valutakursreguleringer			0	(1.383)
Dagsværdiregulering af sikringsinstrumenter			0	(70)
Øvrige egenkapitalposter			0	106
Årets resultat			0	16.402
Egenkapital ultimo			0	71.194

Pengestrømsopgørelse for 2017

	Note	2017 t.kr.	2016 t.kr.
Driftsresultat		22.504	15.583
Af- og nedskrivninger		12.096	11.543
Ændringer i arbejdskapital	15	(6.990)	3.990
Pengestrømme vedrørende primær drift		27.610	31.116
Modtagne finansielle indtægter		668	495
Betalte finansielle omkostninger		(1.959)	(2.434)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		(3.423)	(3.669)
Pengestrømme vedrørende drift		22.896	25.508
Køb mv. af immaterielle anlægsaktiver		(4.191)	(8.733)
Salg af immaterielle anlægsaktiver		0	132
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(4.521)	(6.526)
Køb af finansielle anlægsaktiver		(161)	(409)
Modtagne udbytter		0	796
Lån til tilknyttede virksomheder		(9.607)	0
Pengestrømme vedrørende investeringer		(18.480)	(14.740)
Afdrag på lån mv.		(2.476)	(3.454)
Indgåelse af leasingforpligtelser		2.106	1.804
Afdrag på leasingforpligtelser		(3.200)	(3.070)
Udbetalt udbytte		(3.500)	0
Pengestrømme vedrørende finansiering		(7.070)	(4.720)
Ændring i likvider		(2.654)	6.048
Likvider primo		(2.339)	(8.387)
Likvider ultimo		(4.993)	(2.339)
Likvider ultimo sammensætter sig af:			
Likvide beholdninger		20	13
Kortfristet gæld til banker		(5.013)	(2.352)
Likvider ultimo		(4.993)	(2.339)

Noter

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
1. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	37.692	36.081
Pensioner	2.403	2.257
Andre omkostninger til social sikring	545	552
Andre personaleomkostninger	394	224
	41.034	39.114
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	70	68

	Ledelses- vederlag 2017	Ledelses- vederlag 2016
	t.kr.	t.kr.
Direktion	3.089	2.919
Bestyrelse	210	175
	3.299	3.094

Ledelsesvederlag er delvist afholdt af moderselskabet og indregnet som administrationshonorar under andre eksterne omkostninger.

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
2. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	7.837	7.700
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	4.259	3.975
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	0	(132)
	12.096	11.543
	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
3. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	655	494
Renteindtægter i øvrigt	13	1
	668	495

Noter

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
4. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	380	214
Renteomkostninger i øvrigt	563	689
Valutakursreguleringer	693	1.086
Øvrige finansielle omkostninger	323	445
	1.959	2.434
	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
5. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	4.171	3.373
Ændring af udskudt skat	413	(838)
Regulering vedrørende tidligere år	12	8
	4.596	2.543
	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
6. Forslag til resultatdisponering		
Ordinært udbytte for regnskabsåret	0	3.500
Overført til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	(215)	1.730
Overført resultat	16.617	7.600
	16.402	12.830

Noter

	Færdig- gjorte udviklings- projekter t.kr.	Erhver- vede immaterielle anlægs- aktiver t.kr.	Udviklings- projekter under udførelse t.kr.
7. Immaterielle anlægsaktiver			
Kostpris primo	40.173	2.892	6.025
Overførsler	7.310	0	(7.310)
Tilgange	0	0	4.191
Afgange	(7.057)	0	(52)
Kostpris ultimo	40.426	2.892	2.854
Af- og nedskrivninger primo	(21.464)	(578)	0
Overførsler	0	(289)	0
Årets afskrivninger	(7.259)	(578)	0
Tilbageførsel ved afgange	7.058	0	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(21.665)	(1.445)	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	18.761	1.447	2.854
Ikke ejede aktiver	-	1.447	-

Udviklingsprojekter under udførelse

De igangværende projekter omfatter udvikling og test af nye produkter til virksomhedens markeder. Det er ledelsens vurdering, at der er et stigende behov for produkter, der optimerer energiforbruget i systemer, der distribuerer væsker. De igangværende projekter er til produkter, der sikrer ovennævnte optimering. De aktiverede omkostninger sammensætter sig primært af interne løntimer samt eksterne omkostninger. Projekterne forløber som planlagt og forventes færdiggjort inden for 1 – 2 år.

Afsluttede projekter overføres til færdige udviklingsprojekter og afskrives over en 5 årig periode under hensyn til den teknologiske udvikling i markedet. Ledelsen forventer en bruttofortjeneste på produkterne og har på baggrund heraf ikke konstateret indikationer på nedskrivningsbehov i forhold til de regnskabsmæssige værdier.

Noter

	Produk- tionsanlæg og maskiner t.kr.	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar t.kr.	Indretning af lejede lokaler t.kr.	Materielle anlægs- aktiver under udførelse t.kr.
8. Materielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	50.288	6.889	1.361	1.378
Overførsler	1.957	0	0	(1.957)
Tilgange	2.554	600	0	1.367
Afgange	(718)	(1.615)	0	0
Kostpris ultimo	54.081	5.874	1.361	788
Af- og nedskrivninger primo	(33.560)	(4.698)	(147)	0
Overførsler	289	0	0	0
Årets afskrivninger	(3.271)	(852)	(136)	0
Tilbageførsel ved afgang	717	1.615	0	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(35.825)	(3.935)	(283)	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	18.256	1.939	1.078	788
Ikke ejede aktiver	13.376	-	-	-

Noter

	Kapital- andele i tilknyttede virk- somheder t.kr.	Tilgode- havender hos tilknyttede virk- somheder t.kr.	Kapital- andele i associerede virk- somheder t.kr.
9. Finansielle anlægsaktiver			
Kostpris primo	8.200	5.123	1.137
Tilgange	161	9.607	0
Kostpris ultimo	8.361	14.730	1.137
Opskrivninger primo	4.207	0	1.480
Valutakursreguleringer	(848)	0	(536)
Egenkapitalreguleringer	107	0	0
Afskrivninger på goodwill	(283)	0	0
Andel af årets resultat	(742)	0	161
Regulering interne avancer	640	0	9
Kapitalandele med negativ indre værdi nedskrevet over tilgodehavender	864	0	0
Opskrivninger ultimo	3.945	0	1.114
Nedskrivninger primo	0	(3.929)	0
Kapitalandele med negativ indre værdi nedskrevet over tilgodehavender	0	(864)	0
Nedskrivninger ultimo	0	(4.793)	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	12.306	9.937	2.251
Goodwill eller negativ goodwill indregnet i regnskabsperioden	27	-	-

Goodwill indregnet i regnskabsmæssig værdi af kapitalandele i tilknyttede virksomheder udgør 361 t.kr.

Noter

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>	<u>Egenkapital t.kr.</u>	<u>Resultat t.kr.</u>
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter:					
Frese Armaturen GmbH	Tyskland	GmbH	100,0	(4.793)	(857)
Frese Ltd.	England	Ltd.	84,0	2.975	(1.520)
Frese District Heating Ltd.	England	Ltd.	84,0	(1.886)	(103)
Frese Valves (Ningbo) Co. Ltd.	Kina	Ltd.	100,0	12.903	1.472

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>	<u>Egenkapital t.kr.</u>	<u>Resultat t.kr.</u>
Kapitalandele i associerede virksomheder omfatter:					
Frese Eurasia Dis Ticaret Limited Sirketi	Tyrkiet	Limited	50,0	4.923	321

	<u>Antal</u>	<u>Pålydende værdi t.kr.</u>	<u>Nominel værdi t.kr.</u>
10. Virksomhedskapital			
Aktier	200	10	2.000
	200		2.000

Aktierne er ikke opdelt i klasser.

Noter

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
11. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	4.445	4.667
Materielle anlægsaktiver	298	23
Varebeholdninger	546	186
Gældsforpligtelser	(20)	0
	5.269	4.876

Bevægelser i året

Primo	4.876
Indregnet i resultatopgørelsen	413
Indregnet direkte på egenkapitalen	(20)
Ultimo	5.269

	Forfald inden for 12 måneder 2017	Forfald inden for 12 måneder 2016	Forfald efter 12 måneder 2017
	t.kr.	t.kr.	t.kr.
12. Langfristede gældsforpligtelser			
Bankgæld	95	2.476	0
Finansielle leasingforpligtelser	3.531	3.075	10.322
	3.626	5.551	10.322

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
13. Anden gæld		
Moms og afgifter	1.117	1.429
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.	3.800	5.056
Feriepengeforpligtelser	1.670	1.424
Andre skyldige omkostninger	937	732
	7.524	8.641

14. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indeholder fakturerede indtægter vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Noter

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
15. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	141	(615)
Ændring i tilgodehavender	(11.353)	(81)
Ændring i leverandørgæld mv.	4.222	4.686
	(6.990)	3.990

16. Finansielle instrumenter

Selskabet afdækker løbende finansielle risici ved anvendelse af afledte finansielle instrumenter såsom valutaterminsforretninger.

Selskabet har, til sikring af valutarisici vedrørende køb og salg i GBP, indgået valutaterminsforretninger med selskabets pengeinstitut. Markedsværdien af valutaterminsforretninger udgør pr. 31.12.2017 90 t.kr., som er indregnet under regnskabsposten anden gæld. Den negative værdiregulering af valutaterminsforretninger er indregnet direkte på egenkapitalen, dog korrigeret for skatteværdien heraf, 20 t.kr.

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
17. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tredjemand frem til udløb	2.255	1.939
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tilknyttede virksomheder frem til udløb	10.024	12.100

18. Eventualforpligtelser

Selskabet indgår i en dansk sambeskatning med Frese Holding ApS som administrationselskab. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskatteovens regler herom for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. De sambeskattede selskabers samlede kendte nettoforpligtelse i sambeskatningen fremgår af administrationselskabets årsregnskab.

19. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for bankengagement er der afgivet virksomhedspant på nom. 5.000 t.kr. i simple fordringer fra salg af varer og tjenesteydelser.

Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte simple fordringer fra salg af varer og tjenesteydelser udgør 26.917 t.kr.

Til sikkerhed for finansiel leasingforpligtelse med regnskabsmæssig værdi på 95 t.kr. er der afgivet bankgaranti på 145 t.kr.

Noter

Sikkerhedsstillelser over for dattervirksomheder og tilknyttede virksomheder

Virksomheden har kautioneret for moderselskabet Frese Holding ApS' bankgæld. Kautionen er ulimiteret. Bankgælden udgør pr. 31.12.2017 434 t.kr.

Frese A/S deltog i en skattefri grenspaltning med virkning pr. 01.01.2016, hvor grunde og bygninger samt tilhørende gældsforpligtelser blev overført til Frese Ejendomme ApS. Virksomheden hæfter som følge heraf solidarisk for de forpligtelser som bestod på spaltningstidspunktet.

20. Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

Frese Holding ApS, Slagelse, Danmark ejer alle aktier i virksomheden og har dermed bestemmende indflydelse.

21. Transaktioner med nærtstående parter

Alle transaktioner med nærtstående parter har været gennemført efter armslængdeprincippet.

22. Koncernforhold

Navn og hjemsted for modervirksomheden, der udarbejder koncernregnskab for den mindste koncern:
Frese Holding ApS, Slagelse, Danmark

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse C (mellem).

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Koncernregnskab

Med henvisning til årsregnskabslovens § 112, stk. 1 er der ikke udarbejdet koncernregnskab.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Virksomhedssammenslutninger

Trinvisse virksomhedsovertagelser indregnes i regnskabet fra erhvervelsestidspunktet ved anvendelse af overtagelsesmetoden dvs. at identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser behandles som et immaterielt anlægsaktiv. Goodwill afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af brugstiden, som er fastsat til 5 år. Afskrivningsperioden afspejler den periode, hvor der med rimelighed kan opgøres et forventet afkast af investeringen. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) indregnes i resultatopgørelsen som en indtægt.

Ved koncerninterne virksomhedssammenslutninger og virksomhedssammenslutninger underlagt samme bestemmende indflydelse indregnes aktiver og passiver til den regnskabsmæssige værdi. Den koncerninterne sammenlægning foretages ved brug af bogført værdi-metoden med virkning fra overtagelsesdatoen uden tilpasning af sammenligningstal. Forskellen mellem vederlaget og den regnskabsmæssige nettoværdi af aktiver og forpligtelser indregnes direkte på egenkapitalen.

Anvendt regnskabspraksis

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster. Materielle og immaterielle anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke-monetære aktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til historiske kurser.

Ved indregning af udenlandske dattervirksomheder og associerede virksomheder, der er selvstændige enheder, omregnes resultatopgørelserne til gennemsnitlige valutakurser for månederne, som ikke afviger væsentligt fra transaktionsdagens kurser. Balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Goodwill betragtes som tilhørende den selvstændige udenlandske enhed og omregnes til balancedagens kurs. Kursdifferencer, der er opstået ved omregning af udenlandske dattervirksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte på egenkapitalen.

Kursregulering af mellemværender med selvstændige udenlandske dattervirksomheder, der anses for en del af den samlede investering i den pågældende dattervirksomhed, indregnes direkte på egenkapitalen.

Ved indregning af udenlandske dattervirksomheder, der er integrerede enheder, omregnes monetære aktiver og forpligtelser til balancedagens kurs. Ikke-monetære aktiver og forpligtelser omregnes til kursen på anskaffelsestidspunktet eller på tidspunktet for eventuelle efterfølgende op- eller nedskrivninger. Resultatopgørelsens poster omregnes til gennemsnitlige valutakurser for månederne, idet poster, som er afledt af ikke-monetære aktiver og forpligtelser, dog omregnes til historiske kurser gældende for de pågældende ikke-monetære poster.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles ved første indregning i balancen til kostpris og efterfølgende til dagsværdi. Afledte finansielle instrumenter indregnes under henholdsvis andre tilgodehavender og anden gæld.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige transaktioner, indregnes direkte på egenkapitalen. Når de sikrede transaktioner realiseres, indregnes de akkumulerede ændringer som en del af kostprisen for de pågældende regnskabsposter.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for at blive behandlet som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Anvendt regnskabspraksis

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, som anvendes til sikring af nettoinvesteringer i selvstændige udenlandske dattervirksomheder eller associerede virksomheder, indregnes direkte på egenkapitalen.

Resultatopgørelsen

Bruttofortjeneste eller -tab

Bruttofortjeneste eller -tab omfatter nettoomsætning, ændring i lagre af færdigvarer og varer under fremstilling, arbejde udført for egen regning og opført under aktiver, andre driftsindtægter, omkostninger til råvarer og hjælpematerialer og eksterne omkostninger.

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til dagsværdien af det fastsatte vederlag.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer omfatter regnskabsårets forbrug af råvarer og hjælpematerialer efter regulering for forskydning i beholdninger af disse varer mv. fra primo til ultimo. I posten indgår eventuelt svind og sædvanlige nedskrivninger af de pågældende lagerbeholdninger.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

Under andre eksterne omkostninger indregnes tillige forskningsomkostninger og omkostninger vedrørende udviklingsprojekter, der ikke opfylder kriterierne for indregning i balancen.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager såvel som omkostninger til social sikring, pensioner o.l. for virksomhedens medarbejdere.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger opgjort ud fra henholdsvis de fastsatte restværdier og brugstider for de enkelte aktiver og gennemførte nedskrivningstest og af gevinster og tab ved salg af materielle og immaterielle anlægsaktiver.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter fuld eliminering af interne avancer og tab.

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte associerede virksomheders resultat efter eliminering af interne avancer og tab.

Anvendt regnskabspraksis

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af modtagne renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver mv.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med moderselskabet. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balancen

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter igangværende og færdiggjorte udviklingsprojekter med tilknyttede immaterielle rettigheder, erhvervede immaterielle rettigheder og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Indirekte produktionsomkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i udviklingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte projekt.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid. Afskrivningsperioden udgør 5 år. Udviklingsprojekter nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Rettighederne afskrives lineært over den forventede brugstid. Afskrivningsperioden udgør 5 år, dog maksimalt restløbetiden for de pågældende rettigheder.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klarlægning af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og lønninger. For finansielt leasede aktiver udgør kostprisen den laveste værdi af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	50 år
Bygningsforbedringer	10 år
Produktionsanlæg og maskiner	10 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-5 år

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg eller fradrag af henholdsvis uafskrevet positiv og negativ goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives med modervirksomhedens andel af den negative indre værdi, hvis det vurderes uerholdeligt. Hvis den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser, hvis modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende virksomheds forpligtelser.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Anvendt regnskabspraksis

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives over den forventede brugstid, som normalt er 5 år.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg eller fradrag af henholdsvis uafskrevet positiv og negativ goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede, forholdsmæssige interne fortjenester og tab.

Associerede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives med andelen af den negative indre værdi, hvis det vurderes uerholdeligt. Hvis den regnskabsmæssige, negative indre værdi overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser, hvis der er en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende associerede virksomheds forpligtelser.

Nettoopskrivning af kapitalandele i associerede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af de forholdsmæssigt overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives over den forventede brugstid, som normalt er 5 år.

Kapitalandele i associerede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostprisen for fremstillede varer og varer under fremstilling omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn samt indirekte produktionsomkostninger.

Indirekte produktionsomkostninger omfatter indirekte materialer og løn, omkostninger til vedligeholdelse af og af- og nedskrivninger på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse. Finansieringsomkostninger indregnes ikke i kostprisen.

Anvendt regnskabspraksis

Nettorealiseringsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udbytte

Udbytte indregnes som en gældsforpligtelse på det tidspunkt, hvor det er vedtaget på generalforsamlingen. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret vises som en særskilt post i egenkapitalen.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Udskudt skat er beregnet på basis af vedtagne selskabsskatteprocenter, der er under nedtrapning frem til 2016. Beregningen er foretaget ud fra en skønnet afvikling af de midlertidige forskelle. Effekten af skatteenedsættelsen er indregnet i resultatopgørelsen.

Finansielle leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Efter første indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelse indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid som en finansiell omkostning.

Operationelle leasingaftaler

Leasingydelse vedrørende operationelle leasingaftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Skyldig og tilgodehavende selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, der er reguleret for betalt acontoskat.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne indtægter til resultatføring i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Anvendt regnskabspraksis

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapitalen og de omkostninger, der er forbundet hermed, samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld, køb af egne aktier og betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger med fradrag af kortfristet bankgæld.